

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los Derechos Humanos
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels Drets Humans

Queixa 2500769

Matèria Ocupació

Assumpte Ocupació pública: paralització de procés selectiu per a la constitució de borsa d'ocupació temporal

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1 Tramitació de la queixa

El 17/02/2025 registrarem un escrit que identificarem amb el número de queixa 2500769. La persona interessada presentava una queixa per la paralització, des de juliol de 2023, del procés selectiu per a la constitució d'una borsa d'ocupació temporal per a cobrir vacants d'auxiliar administratiu, convocat per l'Ajuntament de Benigànim. La persona promotora de la queixa assenyalava que l'última actuació en eixe procés selectiu es va produir el 10/07/2023, i que el 08/11/2024 va presentar escrit davant de l'Ajuntament en què s'interessava per la continuació dels tràmits de selecció, sense que hi haja obtingut cap resposta.

Per això, el 25/02/2025 sol·licitarem a l'Ajuntament de Benigànim que, en el termini d'un mes, ens enviara un informe sobre este assumpte.

El 28/03/2025 vam rebre l'informe de l'Ajuntament de Benigànim. En el seu informe, l'Ajuntament exposava la relació cronològica de les actuacions realitzades en el procés selectiu per a la constitució de la borsa d'ocupació temporal, des de l'aprovació de les bases de la convocatòria en la Taula General de Negociació el 21/03/2023, fins a la publicació el 10/07/2023 de les qualificacions obtingudes en la fase d'oposició i baremació.

L'informe finalitza assenyalant el següent:

Desde esa fecha no se ha llevado a cabo ninguna actuación más.

La previsión temporal para dar respuesta a la reclamación presentada ante este consistorio por parte de (...) en fecha 08/11/2024 es de un mes

Vam traslladar esta informació a la persona interessada per si desitjava presentar al·legacions. En la seua resposta, la persona interessada al·legava que l'Ajuntament no havia oferit explicacions ni tampoc s'havia compromés a continuar amb la tramitació del procés selectiu. Hi afegia que en el seu moment es va abonar una taxa per a participar en el procés selectiu.

El 08/04/2024 sol·licitarem a l'Ajuntament de Benigànim que en el termini d'un mes ampliara l'informe que ens havia remés. Li preguntàvem el següent:

1. Explique els motius pels quals no s'ha realitzat cap actuació des del 10/07/2023 i aporte, si és el cas, els actes administratius que s'hagen dictat sobre això.

2. Després de la publicació el 10/07/2023 de les qualificacions de la fase d'oposició i de baremació (o concurs) s'han sol·licitat revisions o s'han presentat al·legacions?
3. S'ha aprovat i publicat, a banda del llistat anterior, la relació de persones aprovades que formen part de la borsa de treball convocada, en compliment de la base 9 de la convocatòria? En cas de resposta negativa, explique el motiu; en cas de resposta afirmativa, aporte la resolució.

No obstant això, no hem rebut l'informe d'ampliació que havíem sol·licitat.

2 Conclusions de la investigació

L'actuació administrativa investigada es concreta en la paralització d'un procés selectiu d'accés a l'ocupació pública mitjançant la constitució d'una borsa d'ocupació temporal per a places d'auxiliar administratiu en l'Ajuntament de Benigànim, així com en la falta de resposta a la reclamació presentada el 08/11/2024 per la persona interessada.

En les actuacions hi ha constància de les bases de la convocatòria de la borsa d'ocupació temporal. En la base 8 es disposa la tramitació de procés de selecció de personal mitjançant el sistema de concurs oposició.

En este sentit, la base 8 estableix una primera fase, d'oposició, conformada per un únic exercici tipus test, de caràcter obligatori i eliminatori i que es qualifica de 0 a 10 punts, en què s'ha d'obtenir un mínim de 5 per a superar-lo.

Finalitzada la fase d'oposició, la base 8 preveu una fase de concurs en la qual es valoren els mèrits al·legats pels aspirants: experiència professional, titulació, cursos de formació i perfeccionament, i coneixement del valencià.

La base 9 de la convocatòria assenyala el següent:

Finalitzades les proves selectives, l'òrgan de selecció elaborarà una relació de les persones aspirants que hagen aprovat, i que formaran part de la borsa de treball, per ordre de la puntuació final obtinguda, i que es farà pública en el Tauler d'Anuncis i a la pàgina web municipal www.beniganim.es

La puntuació final vindrà donada per la suma de les puntuacions obtingudes en cadascun dels exercicis d'aquesta convocatòria.

L'òrgan de selecció elevarà la proposta de nomenament a l'Alcaldia la relació ordenada de les persones aspirants segons hagen obtingut major puntuació.

En els supòsits d'empat en les qualificacions finals, l'òrgan de selecció dirimirà el mateix atenent als següents criteris d'aplicació successiva en cas de persistir l'empat:

(...)

En l'informe remès per l'Ajuntament es reconeix que l'última actuació realitzada en el procés selectiu va ser la publicació el 10/07/2023 de les qualificacions obtingudes en la fase d'oposició i baremació de mèrits.

Consta en les actuacions eixa publicació de 10/07/2023. Porta per títol «Resolución de Alcaldía aprobación de las notas obtenidas en la fase de oposición y baremación»; és el Decret 2023-0950. A través d'este decret es resol el següent:

1. Aprovar les puntuacions corresponents a la fase d'oposició.
2. Aprovar les qualificacions obtingudes en la fase de concurs per tots aquells aspirants que han aprovat la fase d'oposició.
3. Atorgar un termini d'al·legacions de tres dies hàbils a partir del següent a la publicació d'eixa resolució en la seu electrònica de l'Ajuntament de Benigànim, per a sol·licitar revisió o presentar les al·legacions que es consideren oportunes.
4. Publicar la resolució en la seu electrònica, en el tauler d'anuncis i en la pàgina web municipal.

No sembla que esta resolució siga la que pose fi al procés de selecció, ja que no apareixen relacionats els aspirants per ordre de puntuació. Encara més, en la mateixa resolució s'atorga termini per a sol·licitar-ne la revisió, no per a interposar el recurs administratiu que siga procedent davant de les actuacions dels òrgans de selecció de personal.

Per això, i davant de la falta d'emissió de l'informe ampliatiu que sol·licitàrem a l'Ajuntament, hem de concloure que el procediment selectiu per a la constitució de la borsa d'ocupació temporal ha quedat paralitzat, sense que s'haja ofert des de l'Administració cap motiu que poguera justificar esta inactivitat.

És cert que estem davant d'una borsa d'ocupació temporal a través de la qual es pot incorporar a l'Ajuntament personal interí. En este context, les persones integrants de la borsa no tenen un dret incondicional al nomenament funcional, sinó únicament a ser anomenats per a l'exercici temporal de funcions públiques quan les necessitats així ho requerisquen. D'esta manera, les persones integrants de la borsa no poden exigir que materialment es produïska un nomenament a favor seu, sinó que al que tenen dret és a ser nomenats, per ordre de prelació, quan l'Ajuntament necessite dotar-se de personal amb caràcter temporal.

Ara bé, el que de cap manera pot justificar-se és la paralització dels tràmits del procés selectiu i la seua falta de culminació. Ací sí que els aspirants tenen dret que el procés es tramite en totes les seues fases, que es realitzen totes les actuacions previstes en les bases i que es dicte la resolució que li pose fi.

En relació amb el dret dels aspirants al fet que l'Administració culmine els tràmits dels processos selectius que ha convocat, és il·lustrativa la Sentència núm. 19/2019, de 14 de gener (rec. 695/2018) del Tribunal Superior de Justícia de Madrid, Sala contenciosa administrativa, Secció 7, i les que s'hi citen.

Segons eixa jurisprudència, l'aprovació i publicació de les llistes d'aspirants admesos al procés selectiu, siguen les llistes provisionals o siguen les llistes definitives, suposa un punt d'inflexió

capital amb vista a la generació de drets a favor dels participants. Així, mentre que la presentació de la instància per a prendre part en el procés selectiu únicament genera una mera expectativa, l'admissió de la participació -reiterem, provisional o definitiva- provoca el naixement d'un vertader dret subjectiu: el dret que el procés selectiu de personal es realitze en totes les seues fases fins al seu acabament amb els corresponents nomenaments.

En el present cas, és evident que el procés selectiu va superar la fase d'admissió d'aspirants, perquè es va arribar a realitzar l'exercici que conformava la fase d'oposició i també es van valorar els mèrits que els aspirants van invocar per a la fase de concurs.

Per tant, existix el dret que el procediment selectiu finalitze a través de la resolució que li pose fi.

Esta resolució que pose fi al procés selectiu és, en el present cas i d'acord amb el que preveuen les mateixes bases de la convocatòria, la resolució que aprova la relació d'aspirants aprovats per ordre de la puntuació final obtinguda, donada per la suma de les puntuacions obtingudes en cada un dels exercicis de la convocatòria. És l'òrgan de selecció el que eleva a l'Alcaldia la relació ordenada de les persones aspirants segons hagen obtingut major puntuació.

I no consta que esta resolució s'hi haja dictat, sense que puga equiparar-se a la datada i publicada el 10/07/2023, ja que no hi ha constància de la relació ordenada a què al·ludixen les bases, i tampoc s'expressa el règim de recursos que pogueren interposar-se en contra; més encara, sembla que estiguem davant d'una relació provisional mentre es preveu un tràmit d'al·legacions i revisió.

L'article 23.2 de la Constitució eleva al rang de fonamental el dret dels ciutadans d'accedir en condicions d'igualtat a les funcions i càrrecs públics, amb els requisits que assenyalen les lleis; esta previsió es completa amb els principis que dimanen de l'article 103.1 de la Constitució, el mèrit i la capacitat, als quals s'unixen la publicitat i la igualtat.

En el pla de la legislació bàsica en matèria de funció pública, el text refós de la Llei de l'estatut bàsic de l'empleat públic, aprovat per Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre (TREBEP), introduïx el principi de celeritat en la tramitació dels processos selectius de personal funcionari interí o laboral temporal (articles 10.2 i 11.3).

Per part seua, la Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la funció pública valenciana, estableix com a norma general que la constitució de borses d'ocupació es vincule al desenvolupament de les ofertes d'ocupació pública i que es podran inscriure en estes borses únicament aquells que hagueren aprovat almenys una de les proves del procés selectiu. Sense perjuí d'això, la Llei 4/2021 també permet les convocatòries específiques, garantint els principis de capacitat, mèrit, igualtat i publicitat, que, en tot cas, exigiran superar alguna prova de coneixement.

Esta sembla ser la fórmula emprada per l'Ajuntament de Benigànim.

Tenint en compte el que s'ha dit fins ara, la falta de finalització dels tràmits del procés selectiu a què va concórrer l'interessat com a aspirant lesiona el seu dret constitucional d'accés a l'ocupació pública per tal com l'Administració li impedis —per la seua falta de constitució— integrar-se en la borsa d'ocupació temporal en l'ordre que li corresponguera, segons la puntuació aconseguida, ja que esta borsa d'ocupació temporal és el mecanisme que possibilita l'exercici del dret constitucional de manera efectiva.

Per altre costat, ens trobem també davant d'una reclamació presentada a l'Ajuntament el 08/11/2025, en què la persona interessada sol·licita que s'impulsen les actuacions del procés selectiu fins a la seua resolució definitiva.

En l'informe remés el 28/03/2024 per l'Ajuntament s'indicava que:

La previsión temporal para dar respuesta a la reclamación presentada ante este consistorio por parte de (...) en fecha 08/11/2024 es de un mes

No obstant això, no consta que esta resposta s'haja facilitat, ni tampoc que la reclamació haja sigut atesa.

L'article 21 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, disposa que:

1. L'Administració està obligada a dictar una resolució expressa i a notificar-la en tots els procediments, siga quina siga la seua forma d'iniciació
(...)

2. El termini màxim en què ha de notificar-se la resolució expressa serà el fixat per la norma reguladora del procediment corresponent.

Aquest termini no podrà excedir sis mesos, llevat que una norma amb rang de llei n'establisca un de major o ho preveja així el dret de la Unió Europea.

3. Quan les normes reguladores dels procediments no fixen el termini màxim, serà de tres mesos.
(...)

Després de la investigació que hem dut a terme, concloem que s'han vulnerat els drets de la persona titular. En concret:

- El dret d'accés a l'ocupació pública temporal a través de la seua inclusió en la borsa d'ocupació temporal convocada per l'Ajuntament per a la cobertura de places d'auxiliar administratiu, per la falta de tramitació íntegra del procediment previst en les bases de la convocatòria i la paralització de les actuacions administratives des del 10/07/2023.
- El dret a obtindre resposta completa, congruent, motivada, dictada per l'òrgan competent i amb indicació dels recursos que puguin interposar-se en contra, respecte de la reclamació presentada el 08/11/2024.
- Amb això, s'ha vulnerat el seu dret a la bona administració plasmat en l'article 9 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i en l'article 41 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea.

En primer lloc, cal recordar que l'article 9 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana reconeix a les persones interessades el dret que les administracions públiques tracten els assumptes que els afecten en un termini raonable, en el marc del dret a una bona administració.

Este dret a la bona administració apareix també plasmat en l'article 41 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea.

La bona administració constituïx un dels principis rectors de l'actuació administrativa i ha d'estar present de manera transversal en tots els àmbits i sectors d'activitat, sense que quede limitat a l'àmbit de les decisions reglades. Constituïx, a més, un dret dels ciutadans que ha de poder exercitar-se de manera real i efectiva i, com a tal dret, pot i ha de ser reclamat dels poders públics competents i és mereixedor de protecció. També la bona administració suposa un correlatiu deure per a les administracions quan actuen a través dels seus representants i empleats públics, als quals cal exigir responsabilitat per la tramitació i el despatx dels assumptes la gestió dels quals tenen encomanada (articles 20 i 21 de la Llei 39/2015).

Com assenyala el Tribunal Suprem, Sala Contenciosa Administrativa, Secció 2a, en Sentència núm. 196/2019, de 19 de febrer (recurs 128/2016), reiterada posteriorment en moltes ocasions i arreplegada pel Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana (per exemple, en Sentència núm. 629/2023, de 29 de novembre, de la Sala Contenciosa Administrativa, Secció 4a, recurs 165/2021):

“[...] Ya en otras ocasiones hemos hecho referencia al principio de buena administración, principio implícito en la Constitución, arts. 9.3 y 103, proyectado en numerosos pronunciamientos jurisprudenciales y positivizado, actualmente, en nuestro Derecho común , art. 3.1.e) de la Ley 40/2015 ; principio que impone a la Administración una conducta lo suficientemente diligente como para evitar definitivamente las posibles disfunciones derivada de su actuación, sin que baste la mera observancia estricta de procedimientos y trámites, sino que más allá reclama la plena efectividad de garantías y derechos reconocidos legal y constitucionalmente [...]”

El Tribunal Suprem, Sala Contenciosa Administrativa, Secció 2a, en Sentència núm. 1931/2024, de 9 de desembre (recurs 441/2023), assenyala també que:

Del derecho a una buena Administración pública derivan una serie de derechos de los ciudadanos con plasmación efectiva, no es una mera fórmula vacía de contenido, sino que se impone a las Administraciones públicas de suerte que a dichos derechos sigue un correlativo elenco de deberes a estas exigibles, entre los que se encuentran, desde luego, el derecho a la tutela administrativa efectiva (...)

Este dret/deure a la bona administració posseïx una doble projecció: cap a l'exterior, que es manifesta principalment en la relació que manté l'Administració amb els ciutadans en l'exercici de les competències que l'ordenament jurídic li atribuïx; i cap a l'interior, tant en la relació que manté l'Administració amb els membres que integren les seues institucions i òrgans de govern com la que manté amb els empleats públics al seu servei.

En el marc de l'ocupació pública, el dret a la bona administració és predicable en el desenvolupament dels procediments d'accés a través dels quals els ciutadans poden adquirir la condició d'empleat públic o promocionar professionalment. Al costat dels principis constitucionals que regixen en esta matèria (igualtat, mèrit, capacitat i publicitat, arts. 23.2 i 103.3 de la Constitució), l'article 55.2 del TREBEP proclama el respecte als principis de transparència, imparcialitat i professionalitat dels membres dels òrgans de selecció, independència i discrecionalitat tècnica en

la seua actuació, adequació entre el contingut dels processos selectius i les funcions o tasques que han de realitzar i agilitat, sense perjudi de l'objectivitat, en els processos de selecció.

També en l'àmbit dels processos selectius és important l'aplicació efectiva del principi d'agilitat (que el legislador substitueix pel de celeritat quan es tracta de la selecció de personal temporal), que no afecta únicament els diferents exercicis i proves a què hagen de sotmetre's els aspirants, evitant que els processos de selecció es prolonguen molt en el temps. En este punt, té una importància fonamental la capacitat de les administracions per a respondre prompte a les reclamacions i els recursos que es plantegen durant la selecció, acurtant, en la mesura que siga possible, els terminis normativament previstos per a això i, per descomptat, descartant les respostes presumptes a través de la institució del silenci administratiu. I és que cal tindre present que este tipus de processos selectius són, en suma, procediments de concurrència competitiva en els quals una pluralitat de ciutadans es postula per un mateix interès, de manera tal que les decisions que s'adopten pels òrgans qualificadors els afectaran a tots ells en major o menor mesura, a uns per a bé i a uns altres per a mal. L'agilitat en la resolució de les reclamacions i els recursos ha d'impedir la cronificació de decisions que, temps després, la mateixa Administració declara no ajustades a dret quan resol aquells recursos o reclamacions. Esta ulterior anul·lació d'actuacions anteriors incidix de manera especial en els drets subjectius dels aspirants, tant dels que encara continuen en la selecció de personal com, majoritàriament, dels que van ser exclosos o menysvalorats indegudament.

Finalment, en atenció a la falta de remissió de l'informe d'ampliació que sol·licitarem a l'Ajuntament de Benigànim, cal recordar el contingut de l'article 37 de la Llei 2/2021, de 6 de març, del Síndic de Greuges, que disposa l'obligació dels subjectes, les actuacions o les inactivitats dels quals puguen ser objecte de la nostra investigació, de facilitar l'accés als expedients, les dades, els informes i tota la documentació els siga sol·licitada, entregant fins i tot còpia d'eixa documentació si els fora requerida per a l'esclariment dels fets sobre els quals s'estiga indagant en el marc d'un procediment determinat, amb les úniques limitacions que establisca la llei.

3 Consideracions a l'Administració

Per tot això, formulem les consideracions següents:

A L'AJUNTAMENT DE BENIGÀNIM:

1. **RECORDEM EL DEURE LEGAL** de col·laborar amb el Síndic de Greuges, facilitar-li la informació sol·licitada i contestar a les recomanacions, els suggeriments o els recordatoris de deures legals efectuats.
2. **RECORDEM EL DEURE LEGAL** de tramitar íntegrament els processos selectius d'accés a l'ocupació pública en què consten admesos aspirants i, concretament, el convocat per l'Ajuntament per a la constitució d'una borsa d'ocupació temporal per a places d'auxiliar administratiu.
3. **RECORDEM EL DEURE LEGAL** de resoldre dins de termini les sol·licituds formulades pels ciutadans mitjançant el dictat d'una resolució per l'òrgan competent, completa, congruent,

motivada, amb indicació dels recursos que puguen interposar-se en contra i dins del termini que fixe la norma del procediment aplicable o, si no n'hi ha, en el termini de tres mesos.

4. **ADVERTIM** que atés el temps transcorregut, com més prompte millor i en tot cas en el termini de quinze dies, es done resposta a la reclamació efectuada per l'interessat el 08/11/2024 en els termes exposats en la consideració anterior.

Segons la llei que regula esta institució, les administracions a les quals van dirigides les nostres consideracions estan obligades a enviar-nos, en el termini màxim d'un mes, un informe on manifestaran si accepten estes consideracions. Si les accepten, hauran d'indicar les mesures que adoptaran per a complir-les. Si no les accepten, hauran de justificar la seua resposta.

Finalment, esta Resolució es notificarà a totes les parts i es publicarà en www.elsindic.com/va/actuacions.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana